

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 155/2023-31

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Libora Duľu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED]

[REDACTED], zastúpených advokátskou kanceláriou Procházka & partners, spol. s r. o., Búdková 4, Bratislava, IČO 36 854 948, v mene ktorej koná advokát doc. JUDr. Radoslav Procházka, PhD., proti postupu Okresného súdu Nové Zámky v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 422/1999 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Nové Zámky v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 422/1999 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Sťažovateľom **p r i z n á v a** finančné zadostučinenie každému v sume po **3 000 eur**, ktoré im **j e** Okresný súd Nové Zámky **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Okresný súd Nové Zámky **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľom trovy konania v sume **1 642,90 eur** a zaplatiť ich právnenmu zástupcovi sťažovateľov do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. januára 2023 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie

záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 422/1999 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovatelia žiadajú, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov. Zároveň žiadajú o priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 3 000 eur pre každého a o úhradu trov konania.

2. Uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 155/2023-14 z 9. marca 2023 bola ústavná sťažnosť sťažovateľov prijatá na ďalšie konanie v celom rozsahu

3. Z ústavnej sťažnosti a ostatných relevantných dokumentov vyplýva, že sťažovatelia sa určovacou žalobou podanou v roku 1999 domáhali ochrany svojho vlastníckeho práva a priznania náhrady trov konania. Okresný súd rozsudkom zo 7. mája 2013 žalobe v časti vyhovel a v časti ju zamietol. Vo vyhovujúcej časti nadobudol rozsudok okresného súdu právoplatnosť 5. júna 2013. Proti zamietajúcej časti podali sťažovatelia odvolanie, ktorému Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 22. apríla 2015 vyhovel a rozsudok okresného súdu v zamietajúcej časti zmenil v prospech sťažovateľov s právoplatnosťou k 17. septembru 2015. Uznesenie, ktorým okresný súd rozhodol o priznaní plnej náhrady trov konania sťažovateľom, však nadobudlo právoplatnosť až 14. februára 2020 (proti žalovaným v 2., vo 4., v 7. a 9. rade), 5. novembra 2020 (proti žalovaným v 1., 5., 6. a 10. rade) a 31. augusta 2021 (proti žalovanému v 8. rade). Uznesenie o určení výšky trov v konaní pred súdmi prvého a druhého stupňa (č. k. 13 C 422/1999-1225) bolo vydané až 15. novembra 2021 a do dňa podania ústavnej sťažnosti nebolo právoplatné.

II.

Argumentácia sťažovateľov

4. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti zrekapitulovali doterajší priebeh napadnutého konania a v súvislosti s určením výšky trov konania pred súdmi prvého a druhého stupňa skonštatovali, že napriek ich plnohodnotnej súčinnosti a napriek skutočnosti, že ide o banálnu právnu otázku, platí, že v čase podania ústavnej sťažnosti, t. j. viac ako 23 rokov od uplatnenia nároku a približne sedem a pol roka od právoplatnosti rozsudku krajského súdu, nie je stále právoplatne rozhodnuté o výške trov konania.

5. Sťažovatelia pripúšťajú, že prietahy možno v istom rozsahu pripísať tomu, že prebehlo dovolacie konanie, v ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) 27. februára 2019 dovolanie zamietol. Sťažovatelia sú si vedomí faktu, že súdy nižšieho stupňa v priebehu dovolacieho konania určenie výšky trov takpovediac neriešia. V každom prípade však platí, že od vyhlásenia rozhodnutia dovolacieho súdu (február 2019) do podania ústavnej sťažnosti uplynuli takmer celé štyri roky a sťažovatelia sa napriek tomu stále nedomohli právoplatného rozhodnutia okresného súdu o určení výšky trov.

6. Sťažovatelia doručili sťažnosť na prietahy v konaní predsedníčke okresného súdu, ktorá vo svojej odpovedi uviedla, že sťažnosť považuje za čiastočne opodstatnenú, keďže jednotlivé úkony smerujúce k právoplatnému rozhodnutiu o trovách neboli vykonávané v primeraných lehotách. Zároveň sťažovateľom oznámila, že zo strany dozornej úradníčky bude sledovaná skutočnosť, že tieto úkony budú ďalej vykonávané bezodkladne. Od doručenia danej odpovede uplynulo 6 mesiacov a stále nedošlo k právoplatnému rozhodnutiu o určení výšky trov.

7. Sťažovatelia zhrnuli, že ku dňu podania ústavnej sťažnosti o ich nároku na náhradu trov konania, ktorý si uplatnili v žalobe, sa rozhoduje dvadsiaty štvrtý rok od podania žaloby, ôsmy rok od právoplatnosti rozsudku krajského súdu, štvrtý rok od rozhodnutia dovolacieho súdu a tretí rok od právoplatnosti uznesenia okresného súdu o náhrade trov konania. Medzi vyhlásením dovolacieho rozhodnutia, ktoré odstránilo akúkoľvek praktickú prekážku v rozhodovaní okresného súdu o trovách, a dňom podania tejto sťažnosti uplynulo 47 mesiacov.

8. Sťažovatelia považujú konanie z hľadiska právnej zložitosti za extrémne jednoduchú vec, pričom zo skutkového hľadiska vzhľadom na viacero žalovaných, z ktorých má malá časť domicil v susednom štáte, za priemerne zložitú. Nepochybne však nejde o vec, kde by bolo opodstatnené rozhodovať o trovách konania 26 mesiacov. Zároveň konštatovali, že svojím správaním neprispeli k priet'ahom v napadnutom konaní. V súvislosti s postupom okresného súdu poukázali na vyjadrenie predsedníčky, ktorá uviedla, že došlo k neprimeranému časovému posunu práve na strane súdu, pričom túto skutočnosť podľa nej ovplyvnil počet nevybavených vecí v oddelení príslušného sudcu.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľov

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

9. Na výzvu ústavného súdu písomne odpovedala predsedníčka okresného súdu, ktorá vo svojom vyjadrení zrekapitulovala doterajší priebeh napadnutého konania v kontexte sťažnostnej argumentácie a špecifikovala úkony okresného súdu týkajúce sa trov konania. Zároveň uviedla, že všetky úkony vykonával okresný súd plynule a primerane k objektívnym okolnostiam danej veci. Uznesenie č. k. 13 C 422/1999-1225 v spojení s uznesením č. k. 13 C 422/1999-1409 zatiaľ nie je právoplatné, žalobcovia ním majú priznané trovy konania spolu vo výške 4 602,47 eur. Ďalšie uznesenia o náhrade trov konania nadobudli právoplatnosť niekoľko mesiacov pred podaním ústavnej sťažnosti. Predsedníčka okresného súdu pripúšťa, že celková dĺžka konania bola ovplyvnená vysokým počtom strán sporu a problémami s doručovaním pre niektorých žalovaných, keďže žalovaný vo 4. rade sa nachádza na neznámom mieste a žalovaní v 5. – 9. rade sú občanmi Maďarska, pričom zásielky si často nepreberali, prípadne sa doklad o prevzatí súdu nevrátil. Výšku požadovaného finančného zadosťučinenia považuje vzhľadom na priznanú výšku trov konania za neprimeranú.

III.2. Replika sťažovateľov:

10. Sťažovatelia vo svojej replike v podstatnom uviedli, že argument okresného súdu spočívajúci v ich počte (t. j. na strane žalobcov) považujú za bezvýznamný, keďže všetci žalobcovia boli v konaní zastúpení spoločným právnym zástupcom, ktorý vždy súdu poskytoval bezprostredne súčinnosť a k priet'ahom neprispel. Zároveň pripomenuli, že okresný súd potreboval na vydanie uznesenia o vyčíslení trov konania 21 mesiacov. Ešte pred týmito priet'ahmi potreboval okresný súd ďalších 51 mesiacov, aby rozhodol o jednoduchej právnej otázke, či úplný úspech v konaní zakladá nárok na náhradu trov konania. Sťažovatelia sú toho názoru, že okresný súd mal v prípade pochybností počas dovolacieho konania prerušiť napadnuté konanie, inak bol povinný o nároku

sťažovateľov rozhodnúť. V takom prípade majú už len prietahy okresného súdu v tomto konaní ničím neospravedlnenú dĺžku od 63 do 72 mesiacov. Na ilustráciu svojho správania a postupu okresného súdu uviedli, že medzi doručením sťažností žalovaných okresnému súdu a ich zaslaním právnomu zástupcovi sťažovateľov na vyjadrenie úplne bezdôvodne uplynulo deväť mesiacov, pričom medzi doručením týchto sťažností sťažovateľom a podaním ich vyjadrenia uplynuli približne štyri hodiny. Zároveň konštatovali, že aj predsedníčka okresného súdu považovala sťažnosť za prietahy v konaní za čiastočne odôvodnenú.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

11. Podstata námietok sťažovateľov v súvislosti s namietaným porušením ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote je založená na nekonaní, resp. neefektívnej činnosti okresného súdu v súvislosti s uznesením okresného súdu č. k. 13 C 422/1999-1225 v spojení s uznesením č. k. 13 C 422/1999-1409, ktorým okresný súd priznal sťažovateľom trovy konania vo výške 4 602,47 eur. Predmetné uznesenie nebolo do dňa ústavnej sťažnosti právoplatné.

12. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 302/2020).

13. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04).

14. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (m. m. II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05). Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník (strana sporu) obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza najmä zo zásady vyplývajúcej z čl. 17 a § 157 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). V zmysle čl. 17 CSP „súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb“ a v zmysle § 157 ods. 1 CSP „súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania“.

15. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou spravidla zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú (i) právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, (ii) správanie účastníka súdneho konania a (iii) postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.

16. Predmetom napadnutého konania v kontexte sťažostnej argumentácie je v súčasnosti rozhodovanie o sume náhrady trov konania. Všeobecný súd rozhoduje o výške trov konania podľa vopred ustanovených zásad a podľa úkonov, ktoré boli v konaní vykonané účastníkmi (resp. stranami sporu) a ich právnymi zástupcami. Ústavný súd postup pri rozhodovaní o výške trov nepovažuje za právne zložitý. Skutkovo musí v každom prípade vychádzať v zásade z obsahu spisu. Na základe uvedeného rozhodovanie o náhrade trov konania zásadne nemožno považovať za postup všeobecného súdu, ktorý by vykazoval osobitnú skutkovú náročnosť (m. m. III. ÚS 711/2017, IV. ÚS 54/2022). Ústavný súd súhlasí s názorom okresného súdu, že osobitná zložitost' v konkrétnych okolnostiach danej veci bola čiastočne ovplyvnená počtom žalovaných a skutočnosťou, že viacerí žalovaní sú občanmi Maďarska a súdne zásielky sa im pravidelne vracali neprevzaté. Nemôže však súhlasiť s argumentáciou týkajúcou sa počtu žalobcov, keďže v priebehu celého konania boli právne zastúpení spoločným právnym zástupcom.

17. Pri hodnotení správania sťažovateľov ústavný súd konštatuje, že z obsahu súdneho spisu nezistil žiadnu okolnosť, z ktorej by akokoľvek vyplynulo, že dĺžka napadnutého konania bola ovplyvnená správaním, resp. úkonmi niektorého zo sťažovateľov.

18. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup okresného súdu. Ústavný súd pritom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, podľa ktorej zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj neefektívnym postupom, teda takým, ktorý nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (m. m. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

19. Ústavný súd považuje za dôležité najskôr poukázať na judikatúru ESLP, konkrétne na jeho rozsudok v prípade Čičmanec proti Slovenskej republike (rozsudok ESLP z 28. 6. 2016, sťažnosť č. 65302/11), ktorým bolo rozhodnuté okrem iného aj o tom, že dĺžka konania napadnutého sťažnosťou nespĺňala požiadavku primeranej lehoty podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (a to aj napriek skutočnosti, že toto konanie v čase podania ústavnej sťažnosti prebiehalo podobne ako v tomto prípade už len vo fáze týkajúcej sa trov konania). Európsky súd pre ľudské práva v bode 50 uvedeného rozsudku konštatoval, že čl. 6 ods. 1 dohovoru vyžaduje, aby všetky stupne konania týkajúce sa rozhodovania o občianskych právach a záväzkoch vrátane konania nasledujúceho po rozsudku v merite veci (čo zahŕňa teda aj fázu konania týkajúcu sa trov) boli rozhodnuté v primeranej lehote.

20. Zo skutočností vyplývajúcich zo súdneho spisu ústavný súd zistil, že rozhodnutie krajského súdu v merite veci nadobudlo právoplatnosť 17. septembra 2015. Uznesenie o priznaní plnej náhrady trov konania sťažovateľom však nadobudlo právoplatnosť až 14. februára 2020 (proti žalovaným v 2., vo 4., v 7. a 9. rade), 5. novembra 2020 (proti žalovaným v 1., 5., 6. a 10. rade) a 31. augusta 2021 (proti žalovanému v 8. rade). Uznesenie o určení výšky trov konania nebolo

dosiaľ právoplatné. Ústavný súd berie na vedomie, že po právoplatnom rozhodnutí odvolacieho súdu v merite veci bolo podané dovolanie, v súvislosti s ktorým okresný súd zabezpečoval nevyhnutné administratívne úkony, tie mu však nebránili v tom, aby vo veci určenia sumy náhrady trov konania rozhodol ešte pred predložením spisu na rozhodnutie dovolaciemu súdu. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že okresný súd mal k dispozícii na rozhodnutie o sume náhrady trov konania odo dňa doručenia kalkulácie úkonov právneho zastúpenia sťažovateľov (27. apríla 2015) do dňa predloženia spisu najvyššiemu súdu (22. februára 2018) 2 roky a 10 mesiacov, počas ktorých vykonával len jednoduché procesné úkony súvisiace s podaným dovolaním. Pozornosti ústavného súdu neuniklo, že najvyšší súd vrátil okresnému súdu dvakrát súdny spis ako predčasne predložený, čo svedčí aj o neefektívnej činnosti okresného súdu.

21. Ani predloženie spisu na rozhodnutie o dovolaní najvyššiemu súdu bez rozhodnutia o sume náhrady trov konania za situácie, keď okresnému súdu nebránili vo vydaní takéhoto rozhodnutia žiadne objektívne prekážky, nemožno považovať za efektívny postup, t. j. taký, ktorý by smeroval k efektívnemu odstráneniu právnej neistoty sťažovateľov vo veci stanovenia sumy náhrady trov konania. Ústavný súd zobral do úvahy argumentáciu predsedníčky okresného súdu uvedenú v jej vyjadrení a pripúšťa, že skutočnosti týkajúce sa počtu strán sporu a národnosti niektorých žalovaných mohli mať za následok predĺženie celkovej dĺžky konania, avšak zároveň uvádza, že túto argumentáciu nemožno vzhľadom na už uvádzané považovať za spôsobilú záver o neefektívnom postupe okresného súdu zvrátiť.

22. Vzhľadom na skutočnosti zistené zo spisu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie ústavný súd konštatuje, že nečinnosť okresného súdu vo veci stanovenia sumy náhrady trov konania po právoplatnom rozhodnutí vo veci nároku na náhradu trov konania, ako aj neefektívna činnosť spočívajúca v predložení spisu na rozhodnutie o dovolaní pred rozhodnutím vo veci stanovenia sumy náhrady trov konania bez existencie objektívnej prekážky, ktorá by takémuto rozhodnutiu bránila, berúc do úvahy celkovú dĺžku napadnutého konania, spôsobili vznik zbytočných prietahov v napadnutom konaní, ktoré sú z ústavnoprávneho hľadiska netolerovateľné.

23. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd konštatuje, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov na konanie bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj ich práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

24. Ústavný súd okresnému súdu v napadnutom konaní konať neprikázal, keďže sťažovatelia doručili 4. apríla 2023 ústavnému súdu späťvzatie časti ústavnej sťažnosti, v ktorom vzali späť svoje podanie práve v časti týkajúcej sa príkazu konať. Zároveň poukázali na skutočnosť, že 1. apríla 2023 im bolo doručené uznesenie, ktorým okresný súd zamietol sťažnosti niektorých žalovaných proti rozhodnutiu o vyčíslení trov konania.

V.

Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

25. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04, IV. ÚS 302/2020). V prerokúvanom

prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadost'učinenia, pričom v okolnostiach danej veci ústavný súd považuje za primerané priznanie finančného zadost'učinenia v požadovanej výške, teda vo výške 3 000 eur pre každého zo s'ťažovateľov, ktoré bude povinný uhradiť okresný súd v zmysle § 135 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (bod 2 výroku tohto nálezu).

VI. Trovy konania

26. Ústavný súd priznal s'ťažovateľom náhradu trov konania v sume 1 642,90 eur v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za 3 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie ústavnej s'ťažnosti a replika s'ťažovateľov, pričom 1 úkon právnej služby bol vykonaný v roku 2022 a 2 úkony v roku 2023) podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky. Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2022 v sume 193,83 eur a za rok 2023 v sume 208,67 eur (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2022 v sume 11,63 eur a za rok 2023 v sume 12,52 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky). Celková suma náhrady trov konania tak predstavuje pri štyroch s'ťažovateľoch sumu 1 642,90 eur vrátane dane z pridanej hodnoty, keďže právny zástupca s'ťažovateľov je jej platcom. Vzhľadom na uvedené ústavný súd vo veci náhrady trov konania s'ťažovateľov rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto nálezu. Priznanú náhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu s'ťažovateľov (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. apríla 2023

**Miroslav Duriš
predseda senátu**